

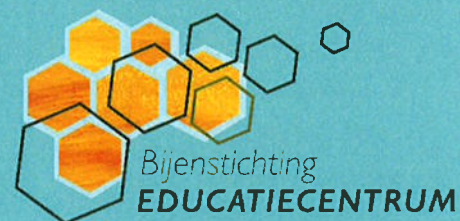

Demonstratietuin

Plannen en planten

© 2020 Bijenstichting
Www.bijenstichting.nl

Bijen Educatiecentrum
Lindeseweg 2
7251 NK Vorden

De Demonstratietuin

Bij-vriendelijk tuinieren

Bijen – en insecten in het algemeen – hebben het moeilijk. Door uw tuin bij-vriendelijk in te richten, kunt u meehelpen aan het verbeteren van de leefomgeving voor bijen. Dat is niet moeilijk. Een goede keuze van planten zorgt ervoor dat bijen een groot deel van het jaar voedsel kunnen vinden en nestgelegenheid hebben.

De Bijenstichting heeft een demonstratietuin ingericht met een voorbeeld beplanting in verschillende borders. De borders zijn zo ingericht dat er een groot deel van het jaar bloeiende planten zijn die aantrekkelijk zijn voor verschillende soorten bijen en hommels.

Deze brochure geeft een indruk van de tuin en beschrijft de verschillende borders en planten. Ook worden er praktische tips gegeven voor het bij-vriendelijk maken van uw tuin.

Over de Bijenstichting

De Bijenstichting is opgericht in 2010 en zet zich in voor bijen en beschermt hen tegen uitsterven. Wat willen wij?

- Het verbieden van bestrijdingsmiddelen zoals neonicotinoïden met behulp van juridische procedures
- Stimuleren van initiatieven om de voedselvoorziening voor bijen te verbeteren, onder andere door de ontwikkeling van bijenlinten
- Voorlichting geven over wilde bijen

De Bijenstichting biedt één platform waar alle informatie met betrekking tot bijen en hun bescherming te vinden is.

Het **Landelijk Bijen Educatiecentrum** is een onderdeel van de Bijenstichting 'Educatie & Advies' en is gevestigd in Vorden. Het centrum onderhoudt de tuin en geeft onder andere cursussen over de leefwijze van bijen, hoe je ze kunt herkennen en bijen fotografie.

In de tuin worden meerdere malen per jaar rondleidingen gegeven.

De demonstratietuin is gelegen op landgoed De Kieftskamp in Vorden, een kleinschalig landschap met een rijke flora in de mooie Achterhoek. Midden in dit mooie coulisselandschap ligt een monumentale boerderij uit 1852 die verbouwd is tot kantoor / ontvangstlocatie van het Bijen Educatiecentrum. De tuin is aangelegd rond de boomgaard van deze boerderij. Met behulp van vele vrijwilligers is hier in het voorjaar van 2019 begonnen met het aanplanten van vele honderden vaste planten, later aangevuld met diverse bloembollensoorten.

In 2020 is er een bijenhaag aangeplant en worden diverse proeven gedaan.

De fruitbomen zijn uiteraard blijven staan omdat de bloesems van deze bomen aantrekkelijk zijn voor bijen en omgekeerd, de bloesems niet zonder bijen kunnen om in het najaar appels en ander fruit te dragen. Er staan zo'n 20 verschillende soorten fruitbomen in de tuin zoals: Reine Claude, Rode Tulpappel, Sterappel, Walnoot en Mirabelia de Nancy.

De planten en bollen zijn zoveel mogelijk van biologische komaf om te voorkomen dat met de planten ook direct bestrijdingsmiddelen in de demonstratietuin belanden. Bij niet-biologische planten en bollen kan het 3-4 jaar duren voor de gifstoffen voldoende zijn verdwenen.

Voorzieningen voor bijen

Nederland telt meer dan 350 soorten bijen en hommels; de bekende honingbij is slechts één soort, de overige zijn solitaire bijen.

In de tuin zijn enkele bijenvolken te vinden in de bekende bijenkasten en is een speciale 'korf' te vinden, de Weissenseifener hangkorf waarin ook een bijenvolk huist.

Solitaire bijen zoals de metselbijen zoeken een onderkomen in holle takken. Boomstammetjes met gaten van 3-8 mm doorsnede of stukken bamboe zijn hiervoor heel geschikt. Het is wel belangrijk om voor gladde randen te zorgen; bijen zijn kieskeurig en gebruiken geen gaten met ruwe randen om beschadiging van hun vleugels te voorkomen.

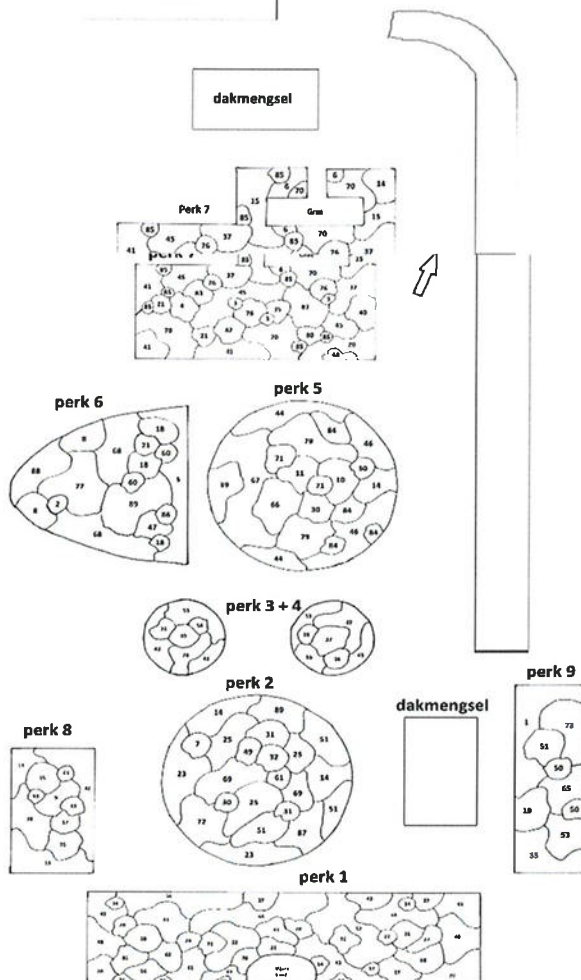
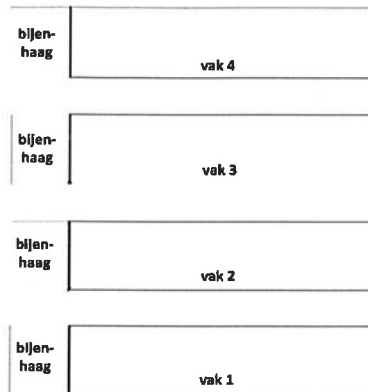

Veel bijensoorten kruipen in de grond en graven een holletje uit in de bodem. Bijen houden van leem-achtige grond.

In de demonstratietuin is een zandberg(je) voor bijen en natuurlijk ook een bijenhotel.

In het najaar kunnen de uitgebloeide planten blijven staan. De holle stengels van de uitgebloeide planten en blad op de grond bieden bescherming. Sommige plantensoorten hebben een fraai wintersilhouet waardoor de tuin ook in de winter nog een aantrekkelijk gezicht biedt.

Plattegrond perken bijentuin - 2

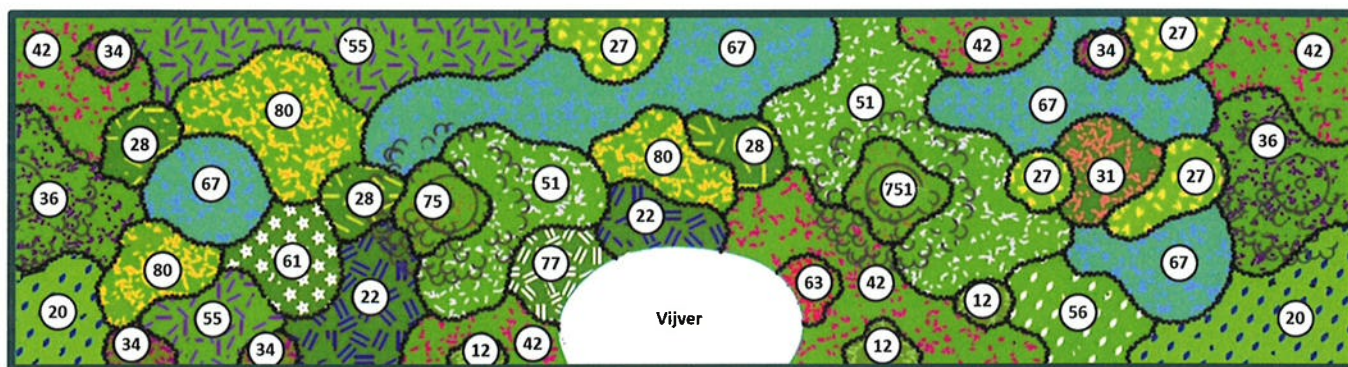
Plattegronden

Plaatsing van de borders

Bij elke border staat een bordje met een QR-code. De code verwijst naar een web-pagina met het beplantingsplan. Onderstaand zijn deze ook aangegeven met verwijzingen naar de plantgegevens.

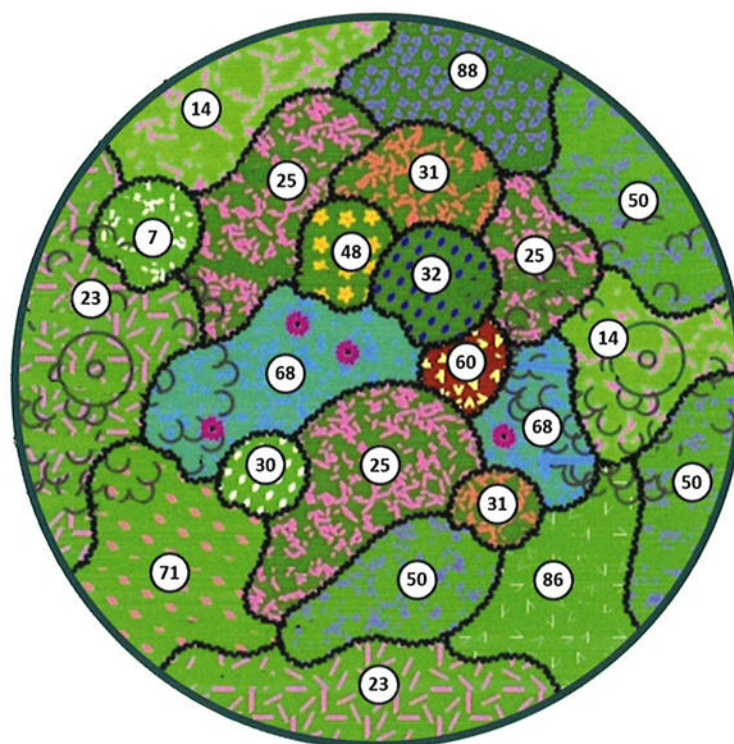
Beplantingsplan border 1

Border 1 heeft een oppervlak van circa 90m² en heeft ca. 75% zon. In de border staan 4 relatief jonge hoogstam fruitbomen.

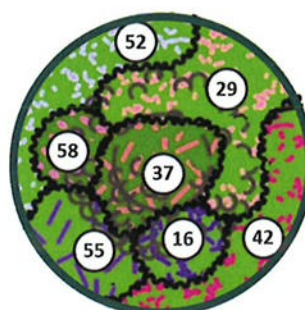
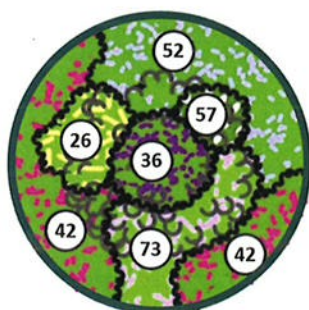
Beplantingsplan border 2

Border 2 heeft een oppervlak van circa 50 m². Aan de linkerkant staat een relatief jonge hoogstam fruitboom en aan de rechterkant een walnootboom.

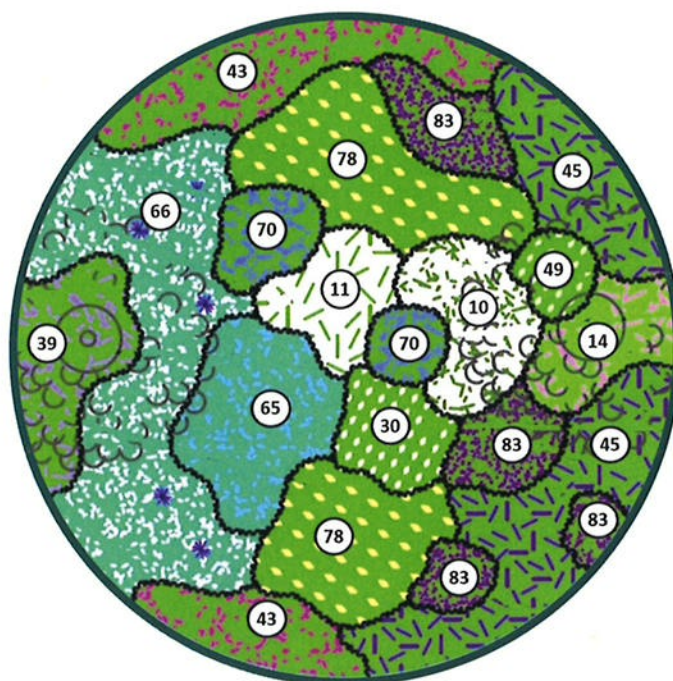
Beplantingsplan border 3 en 4

Borders 3 en 4. Oppervlakte 2 x 5 m²

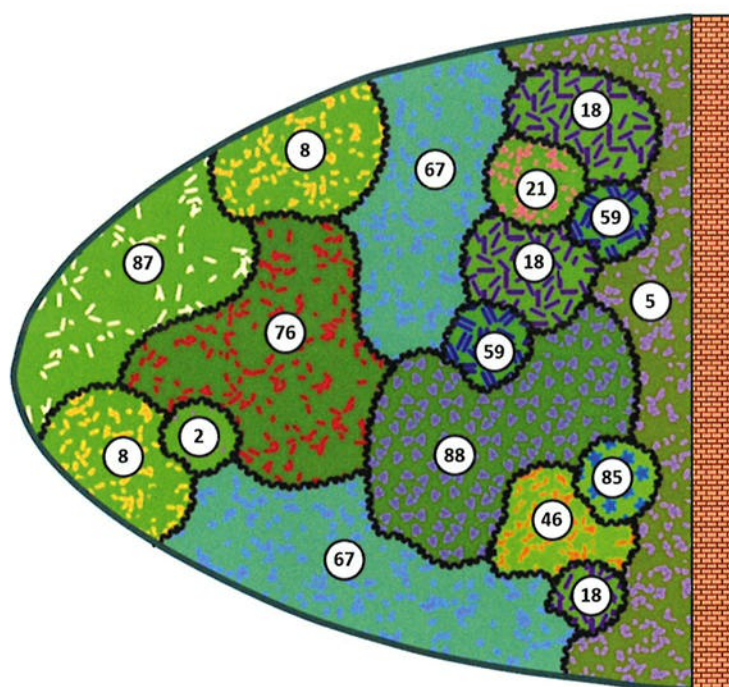
Beplantingsplan border 5

Border 5. Oppervlakte 50 m² met hoogstamfruit

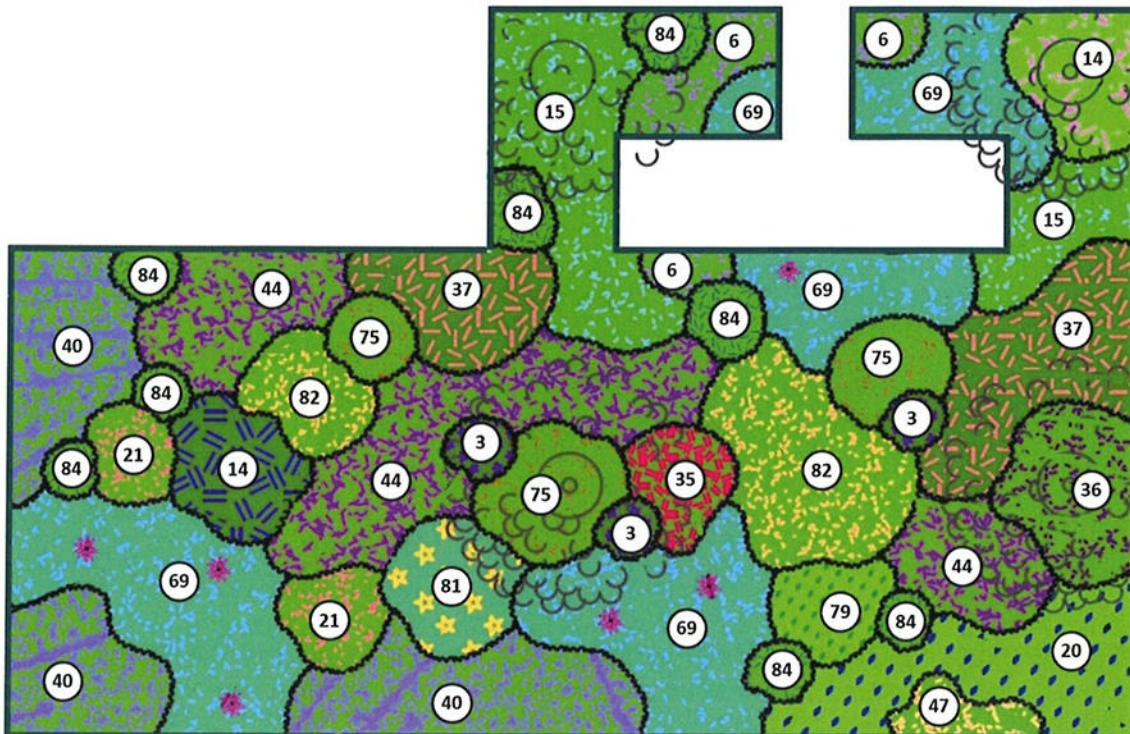
Beplantingsplan border 6

Border 6. Oppervlakte 30 m2. Insectenmuur

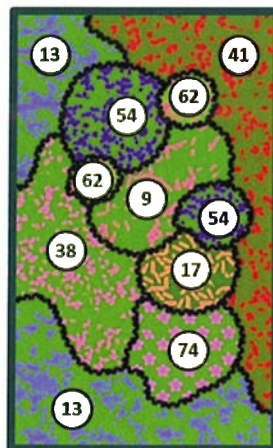
Beplantingsplan border 7

Border 7. Oppervlakte 99 m². 4 x hoogstamfruit jong.

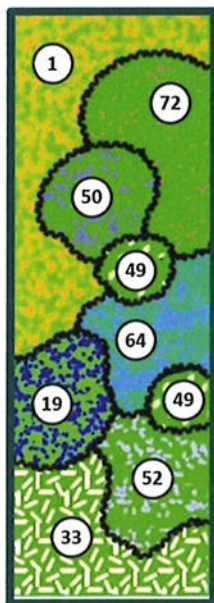
Beplantingsplan border 8

Border 8. Oppervlakte 15 m². Experimentele soorten.

Beplantingsplan border 9

Border 9. Oppervlakte 12 m². Niet hoger dan 0,75 m.

Beplanting

In onderstaand overzicht staan de belangrijkste gegevens van de planten in de demonstratietuin. De nummers komen overeen met de nummers op de plattegronden.

Van elke plant zijn de volgende gegevens beschreven:

- Volgnummer
- Latijnse naam / *Nederlandse naam*
- 🌸: Kleur
- 🕒: Bloeiperiode in maanden (V-VII = plant bloeit van mei tot juli)
- ↑: Hoogte in cm

	1. Acaena micr. Kupferteppich <i>Stekelnootje</i> 🌸: Rood - Roodbruin 🕒: VI - VIII ↑: 10 cm		2. Acanthus mollis <i>Stekelige Berenklauw</i> 🌸: Roze 🕒: VI - VIII ↑: 50 – 125 cm
	3. Aconitum napellus <i>Blauwe monnikskap</i> 🌸: Blauw-Paars 🕒: VI - VIII ↑: 100 – 120 cm		4. Agastache Blue Fortune <i>Dropplant</i> 🌸: Blauw 🕒: VII - IX ↑: 90 cm
	5. Ajuga reptans Catlin's Giant <i>Zenegroen</i> 🌸: Blauw-paars 🕒: V - VI ↑: 10 - 20 cm		6. Allium senescens <i>Bieslook</i> 🌸: Lila-roze 🕒: VI - VII ↑: 30 – 40 cm
	7. Allium tuberosum <i>Knoflookbieslook</i> 🌸: Wit 🕒: VII - IX ↑: 30 – 70 cm		8. Alyssum montanum <i>Schildzaad</i> 🌸: Geel 🕒: V - VII ↑: 15 cm
	9. Anemone hup. September Charm <i>Herfstanemoon</i> 🌸: Lichtroze 🕒: VII - VIII ↑: 100 – 120 cm		10. Anemone hybr. Hon Jobert <i>Herfstanemoon</i> 🌸: Geel-wit 🕒: VIII - X ↑: 80 – 120 cm

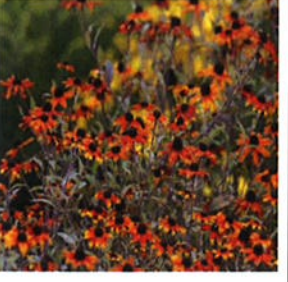
	11. <i>Aster divaricatus</i> <i>Sneeuwster-aster</i> ☼: Geel-wit 🕒: VII - IX ↑: 60 cm		12. <i>Astrantia major</i> <i>Zeeuws Knoopje</i> ☼: Roze-wit 🕒: V - VII ↑: 20 – 50 cm
	13. <i>Aubrieta Blue Emperor</i> <i>Randjesbloem</i> (blauwkussen) ☼: Lichtpaars 🕒: IV - V ↑: 15 – 20 cm		14. <i>Bergenia cordifolia</i> <i>Schoenlappersplant</i> ☼: Roze 🕒: III - V ↑: 30 – 40 cm
	15. <i>Brunnera macrophylla</i> <i>Kaukasisch Vergeet-me-nietje</i> ☼: Blauw 🕒: IV - V ↑: 20 – 30 cm		16. <i>Campanula glomerata</i> <i>Kluwenklokje</i> ☼: Paars 🕒: VII - IX ↑: 60 – 80 cm
	17. <i>Campanula lact.</i> <i>Loddon Anna</i> <i>Klokjesbloem</i> ☼: Roze 🕒: VI - VIII ↑: 90 cm		18. <i>Campanula persicifolia</i> <i>Perzikbladklokje</i> ☼: Blauw 🕒: VI - VIII ↑: 80 cm
	19. <i>Campanula portenschlagiana</i> <i>Dalmatië-klokje</i> ☼: Blauw-paars 🕒: VI - IX ↑: 15 cm		20. <i>Campanula poscharskyana</i> <i>Klokjesbloem</i> ☼: Blauw 🕒: VI - VIII ↑: 15 – 25 cm
	21. <i>Centaurea dealbata</i> <i>Roze korenbloem</i> ☼: Roze-paars 🕒: VI - VIII ↑: 60 cm		22. <i>Centaurea montana</i> <i>Grandiflora</i> <i>Bergkorenbloem</i> ☼: Blauw 🕒: VI - VII ↑: 50 – 60 cm

	23. <i>Chrysanthemum</i> (R) Clara Curtis <i>Herfst Chrysant</i> ☀: Roze 🕒: IX - X ↑: 80 cm		24. <i>Cirsium riv.</i> <i>Atropurpureum</i> <i>Vederdistel</i> ☀: Bordeauxrood 🕒: VI - VIII ↑: 150 cm
	25. <i>Coreopsis rosea</i> American Dream <i>Roze meisjesogen</i> ☀: Roze 🕒: VI - VIII ↑: 30 – 35 cm		26. <i>Coreopsis vert.</i> Moonbeam <i>Lichtgele meisjesogen</i> ☀: Lichtgeel 🕒: VII - VIII ↑: 40 – 50 cm
	27. <i>Coreopsis verticillata</i> <i>Meisjesogen</i> ☀: Geel 🕒: VII - VIII ↑: 40 – 50 cm		28. <i>Deschampsia cespitosa</i> <i>Ruwe smle</i> ☀: Geel-wit 🕒: VI - VIII ↑: 50 – 100 cm
	29. <i>Dianthus barbatus</i> <i>Duizendschoon</i> ☀: Rood-roze-wit 🕒: VI - VIII ↑: 30 – 70 cm		30. <i>Echinacea purp. Alba</i> <i>Witte zonnehoe</i> ☀: Groen-wit 🕒: VII- IX ↑: 50 – 75 cm
	31. <i>Echinacea purp.</i> Magnus <i>Roze Zonnehoe</i> ☀: Purper-roze 🕒: VII - IX ↑: 80 cm		32. <i>Echinops bann.</i> Taplow Blue <i>Kogeldistel</i> ☀: Staalblauw 🕒: VI - IX ↑: 150 cm
	33. <i>Erigeron karvinskianus</i> <i>Muurfijnstraal</i> ☀: Roze-wit 🕒: V - X ↑: 10 – 20 cm		34. <i>Erysium Bowles</i> Mauve <i>Muurbloem, Steenraket</i> ☀: Lila 🕒: V - IX ↑: 50 – 60 cm

	35. <i>Eupatorium dubium</i> Little Joe <i>Koninginnekruid</i> ☀: Paars 🕒: VIII - X ↑: 90 cm		36. <i>Geranium phaeum</i> <i>Donkere ooievaarsbek</i> ☀: Lila-paars 🕒: V - VI ↑: 50 cm
	37. <i>Geranium endressii</i> <i>Roze ooievaarsbek</i> ☀: Zalmroze 🕒: VI - VIII ↑: 20 – 30 cm		38. <i>Geranium macrorrhizum</i> <i>Olympic Fire Ooievaarsbek</i> ☀: Donkerroze 🕒: V - VII ↑: 15 – 20 cm
	39. <i>Geranium nodosum</i> <i>Witte Ooievaarsbek</i> ☀: Lila 🕒: V - IX ↑: 30 cm		40. <i>Geranium renardii</i> <i>Witte ooievaarsbek</i> ☀: Wit - lichtpaars 🕒: IV - V ↑: 40 - 50 cm
	41. <i>Geranium sang. Max Frei</i> <i>Roze ooievaarsbek</i> ☀: Rood 🕒: V - VIII ↑: 20 cm		42. <i>Geranium sanguineum</i> <i>Bloedooievaarsbek</i> ☀: Rood-roze 🕒: VI - VIII ↑: 30 cm
	43. <i>Geranium sanguineum Tiny Monster</i> <i>Paarse Ooievaarsbek</i> ☀: Rood 🕒: VI - VII ↑: 30 cm		44. <i>Geranium sylv. Mayflower</i> <i>Paars-blauwe ooievaarsbek</i> ☀: Violetblauw 🕒: V - VII ↑: 50 – 70 cm
	45. <i>Geranium wlassovianum</i> <i>Blauwe Ooievaarsbek</i> ☀: Blauw-paars 🕒: VII - VIII ↑: 50 – 70 cm		46. <i>Geum cocc. Borisii</i> <i>Nagelkruid</i> ☀: Rood-oranje 🕒: V - IX ↑: 40 cm

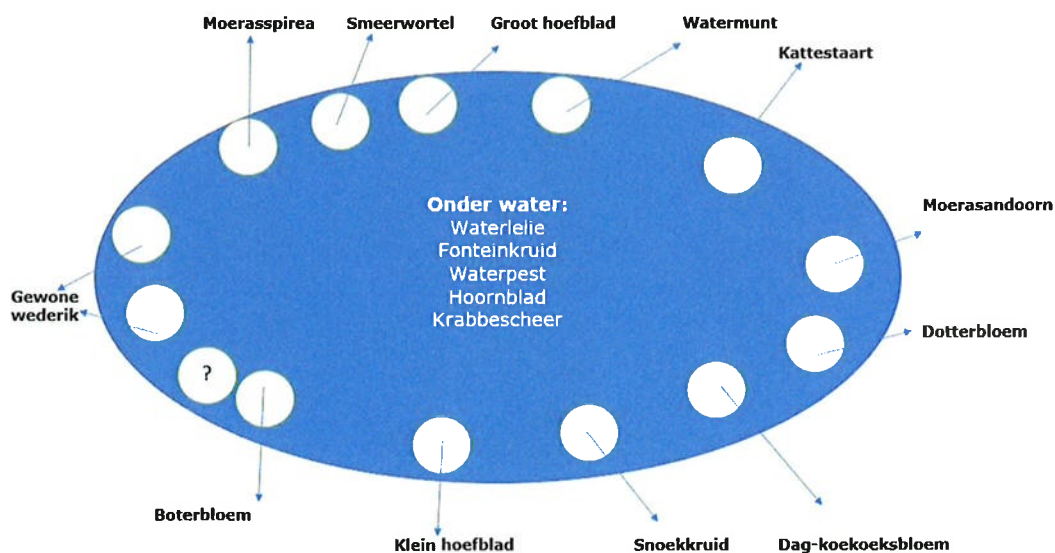
	47. <i>Geum rivale</i> <i>Knikkend nagelkruid</i> ☼: Rood-roze 🕒: IV - VI ↑: 30 cm		48. <i>Heliopsis hel. Venus</i> <i>Zonneogen</i> ☼: Geel 🕒: VII - IX ↑: 150 – 200 cm
	49. <i>Helleborus niger</i> <i>Kerstroos</i> ☼: Wit 🕒: I - IV ↑: 20 – 30 cm		50. <i>Jassione laevis</i> <i>Zandblauwtje</i> ☼: Blauw 🕒: V - VII ↑: 25 cm
	51. <i>Kalimeris incisa</i> <i>Zomeraster</i> ☼: Wit 🕒: V - VIII ↑: 50 - 70 cm		52. <i>Kalimeris incisa Nana Blue</i> <i>Zomeraster</i> ☼: Lichtblauw 🕒: VI - IX ↑: 30 cm
	53. <i>Knautia macedonica</i> <i>Beemdkroon</i> ☼: Rood 🕒: VII - IX ↑: 80 cm		<i>Lavandula ang. Dwarf Blue</i> <i>Lavendel</i> ☼: Paars 🕒: VI - VIII ↑: 50 cm
	55. <i>Lavandula angustifolia</i> <i>Lavendel</i> ☼: Blauw-paars 🕒: VII - IX ↑: 50 cm		56. <i>Leucanthemum Alaska</i> <i>Herfstmargriet</i> ☼: Wit 🕒: VI - VII ↑: 100 cm
	57. <i>Lupinus Noblemajden</i> <i>Witte Lupine</i> ☼: Wit 🕒: VI - VIII ↑: 100 cm		58. <i>Lupinus The Chatelaine</i> <i>Wit-roze Lupine</i> <i>(Foto gemend)</i> ☼: Roze 🕒: VI - VIII ↑: 100 cm

	59. <i>Lupinus The Governor</i> <i>Vaste lupine</i> ☀: Blauw 🕒: VI - VIII ↑: 100 cm		60. <i>Lysimachia cil. Fire Cracker</i> <i>Wederik</i> ☀: Geel 🕒: VII - IX ↑: 100 cm
	61. <i>Lysmachia clethriodes</i> <i>Wederik</i> ☀: Wit 🕒: VII - VIII ↑: 80 – 100 cm		62. <i>Lythrum sal. Dropmore Purple</i> <i>Paarse kattenstaart</i> ☀: Paars 🕒: VI - IX ↑: 100 cm
	63. <i>Lythrum sal. Robert Grote kattenstaart</i> ☀: Roze 🕒: VI - VIII ↑: 70 cm		64. <i>Nepeta faassenii Kattekruid</i> ☀: Blauw-paars 🕒: VI - IX ↑: 40 – 50 cm
	65. <i>Nepeta faassenii Six Hills Giant Kattekruid</i> ☀: Blauw-paars 🕒: VI - IX ↑: 70 – 80 cm		66. <i>Nepeta faassenii Snowflake Wit kattekruid</i> ☀: Wit 🕒: V - IX ↑: 30 cm
	67. <i>Nepeta faassenii Walker's Low Kattekruid</i> ☀: Blauw 🕒: VI - VIII ↑: 60 cm		68. <i>Nepeta Hill Grounds Kattekruid</i> ☀: Violetblauw 🕒: VI - IX ↑: 50 cm
	69. <i>Nepeta rac. Grog Kattekruid</i> ☀: Blauw 🕒: VI - IX ↑: 30 cm		70. <i>Nepeta subsessilis Kattekruid</i> ☀: Blauw 🕒: VI - IX ↑: 80 cm

	71. <i>Oenothera Siskiyou</i> <i>Teunisbloem</i> ☀: Roze 🕒: VI - VIII ↑: 30 cm		72. <i>Origanum Rosenkuppel</i> <i>Marjolein</i> ☀: Lila-paars-roze 🕒: VII - IX ↑: 30 – 40 cm
	73. <i>Origanum vulgare</i> <i>Wilde Marjolein</i> ☀: Roze 🕒: VII - IX ↑: 40 cm		74. <i>Papaver or Salmon Glow</i> <i>Oosterse klaproos</i> ☀: Paars-oranje-roze 🕒: V - VII ↑: 50 – 100 cm
	75. <i>Persicaria amplexicaulis</i> <i>Duizendknoop</i> ☀: Rood 🕒: VII - X ↑: 100 – 150 cm		76. <i>Persicaria ampl. Blackfield</i> <i>Donkerrode duizendknoop</i> ☀: Donkerrood 🕒: VII - IX ↑: 60 – 80 cm
	77. <i>Persicaria bistorta</i> <i>Duizendknoop</i> ☀: Roze-wit 🕒: V - VI ↑: 60 – 80 cm		78. <i>Phlomis russeliana</i> <i>Brandkruid</i> ☀: Geel 🕒: V - VII ↑: 30 – 75 cm
	79. <i>Rosmarinus officinalis</i> <i>Rozemarijn</i> ☀: Blauw-paars 🕒: III - V ↑: 60 cm		80. <i>Rudbeckia fulg. Goldsturm</i> <i>Zonnehoed</i> ☀: Geel 🕒: VIII - X ↑: 60 cm
	81. <i>Rudbeckia maxima</i> <i>Grote gele zonnehoed</i> ☀: Geel 🕒: VII - VIII ↑: 200 – 250 cm		82. <i>Rudbeckia tril. Prairie Glow</i> <i>Geelbruine zonnehoed</i> ☀: Goudbruin 🕒: VI - X ↑: 100 cm

	83. <i>Salvia nem. Caradonna Salie</i> ☼: Paars-violet 🕒: VI - VIII ↑: 20 – 50 cm		84. <i>Salvia nem. Mainacht Salie</i> ☼: Paars-violet 🕒: V - VIII ↑: 20 – 50 cm
	85. <i>Salvia uliginosa Blauwe moerassalie</i> ☼: Blauw 🕒: VII – XI ↑: 50 – 150 cm		86. <i>Symphytum grandifl. Wisley Blue Smeerwortel</i> ☼: Lila 🕒: IV - V ↑: 30 – 40 cm
	87. <i>Symphytum grandiflorum Smeerwortel</i> ☼: Geel-wit 🕒: V - VI ↑: 30 cm		88. <i>Teucrium lucidrys Gamander</i> ☼: Roze 🕒: VI - IX ↑: 40 – 50 cm
	89. <i>Verbena bonariensis Ijzerhard</i> ☼: Lila-paars 🕒: VII - IX ↑: 30 – 150 cm		

Plantenlijst Vijver:

Bloemenweides:

Vak 1 Meerjarige inheems mengsel:

Een zeer bloemrijk mengsel met meerjarige soorten die bijzonder aantrekkelijk zijn voor wilde- en honingbijen. Het eerste jaar is het resultaat mager, pas door een goed meerjarig beheer ontstaat een gevarieerd bloemenmengsel.

Vak 2 Bloemrijk graslandmengsel 'Nectar onder het maaimes'

Bloemenmengsel dat mee gezaaid kan worden met reguliere gazongrasmengsels. Het mengsel is geschikt voor gazons die relatief extensief, dus maximaal eens per drie à vier weken gemaaid worden.. Indien 1 à 2 keer per jaar gemaaid kan dit mengsel ook dienen als een middellage kruidenrijke vegetatie. Dit mengsel is vooral een ondersteuning van op insecten gericht. .

Vak 3 Eénjarige akkerbloemen tussen granen als spelt en wintertarwe

Zeer kleurrijk bloemenmengsel van éénjarige akkerbloemen. Geschikt voor alle, niet te schrale of te natte gronden. Dit mengsel geeft een zeer bloemrijk resultaat in het jaar van inzaaien. Voor bloei in volgende jaren is jaarlijkse grondbewerking (en eventueel bijzaaien) noodzakelijk.

Vak 4 A Eén- en tweejarig mengsel:

Bloemenmengsel met inheemse een- en tweejarige soorten die bijzonder aantrekkelijk zijn voor wilde- en honingbijen. Jaarlijks maaien (en het maaisel grondig afvoeren) in het najaar of vlak voor het voorjaar en dan de grond licht verstoren zodat de soorten zich weer kunnen uitzaaien..

Vak 4B Bloemenrijk mengsel voor ruige onder begroeiing

Een middelhoog bloemenmengsel voor onder begroeiing en boszomen. Afhankelijk van de beschikbare lichtinval kan vanaf het tweede of derde jaar een bloemrijk resultaat verwacht worden. Jaarlijks maaien.

Bijenhaag: Beplanting met twee rijen bestaande uit:

Eenstijlige meidoorn	25%
Rode kornoelje	15%
Wilde liguster	15%
Vuilboom/Sporkehout	20%
Egelantier	10%
Viltroos	10%
Mispel	5%
	100%